

כלי עזר לתצפית

למה לבצע תצפית ומשוב? הנה ארבע סיבות מרכזיות:

1. **ראייה אמיתית של ההדרכה בפועל** – תצפית היא הדרך היחידה לראות איך המדריך/ה באמת מתמודד/ת עם השטח, החניכים/ות והובלת הפעולה בזמן אמת – לא רק על הנייר, ולא רק בתכנון והכתיבה שלה.
2. **איתור פערים וחוזקות ומתן מענה בזמן אמת** – דרך תצפית ניתן לזהות את האתגרים שעולים תוך כדי הפעולה, ולהתאים ליווי מדויק שיעזור למדריך/ה להשתפר בתכל'ס, ולא רק בתיאוריה. בנוסף, דרך תצפית נוכל לזהות נקודות חוזקה של המדריך/ה ולהעצים אותו/ה.
3. **חיזוק הקשר האישי** – נוכחות של הרשג"ד/ית בפעולה משדרת למדריך/ה אכפתיות וליווי אישי, ומחזקת את הקשר והאמון ביניהם.
4. **היכרות עם השטח והקבוצה** – תצפית מאפשרת לרשג"ד/ית להרגיש את הדינמיקה בקבוצה, להכיר מקרוב את החניכים/ות ולזהות כיוונים או צרכים כלליים שחשוב להתייחס אליהם ברמת הגדוד.

שלב א': תצפית

- נזכיר כי לפניי התצפית נעדכן את המדריך/ה על התצפית, נשמע ממנה מה מתוכנן בפעולה, ממה היא חוששת במה היא מרגישה בטוחה וכו'.
- נבחר מיקום שאינו מושך תשומת לב וגם לא נשב מול המדריך/ה כדי לאפשר לפעולה להתנהל כאילו אנחנו לא שם.

נתעד בטבלה הבאה בכתב את הדברים שנראה בפעולה, בשלב זה – עדיין לא ניתן להם פרשנות, אבל נעלה על הכתב גם מחשבות שעולות לנו ושאלות שנרצה לשאול את המדריך/ה בהמשך כדי שלא נשכח. מה שאנחנו רואים/ות – נכתוב.

[illegible]

שלב ב': עיבוד

קראו פעמיים את דף התצפית בצורה הנקייה ביותר.

תופעות * ששמתי לב אליהן במהלך התצפית:

מהי תופעה? התנהלות לשיפור או לשימור של המדריך/ה שחוזרת על עצמה מספר פעמים לאורך התצפית. לדוגמה, מדריכה שבמהלך הפעולה יצאה מריכוז פעם אחת ולא שמה לב לסיטואציה מסוימת, אך יתר הפעולה הייתה קשובה ונוכחת – זוהי לא תופעה, זה מצב שקורה לכולנו. בניגוד לכך, מדריכה שמספר פעמים לאורך הפעולה התחילה להסביר מתודה מסוימת ובלי ששמה לב חניכים/ות רבים/ות לא הקשיבו לה – זוהי תופעה. לכל תופעה ניתן שם.

מתוך התופעות – בחרו שתי תופעות לשיפור ושתי תופעות לשימור שתרצו לדבר עליהן במשוב, וכתבו דוגמאות:

תופעה	דוגמאות לתופעה מהפעולה	
שיפור		
שימור		

נקודות שנרצה לשים לב אליהן במהלך התצפית:

- האם המדריך/ה משמש/ת אישיות לדוגמה? האם ההתנהגות שלו/ה משקפת את הערכים והציפיות שלו/ה מהקבוצה?
- האם הפעולה מגוונת וכוללת מספר מרכיבי פעולה? (זמן משחק / פעילות תוכן / זמן צופיות / נקודת מבט / משימת מסלול / זמן מפקד / זמן עצירה)
- האם יש גיוון במתודיקה? (כלומר: הפעולה תהיה מורכבת ממספר מתודות, לדוגמה - לא רק משחקי תחרות אלא משחק תחרות, דיון ומשחק הדמייה).
- האם הפעולה מותאמת לחניכים/ות ולאופי הקבוצה? במידה ולא - האם יש ולאירועים שקורים תוך כדי הפעולה, או נצמד/ת לתכנון המקורי בכל מחיר?
- האם המדריך/ה מתעניין/ת בחניכים/ות - שלומם/ן? דעותיהם/ן? החוויה שלהם/ן מהפעולה?
- האם קשר אישי חיובי ומשמעותי בין המדריך/ה לחניכים/ות בא לידי ביטוי בפעולה? איך?
- האם כל החניכים/ות מקבלים/ות יחס שווה מהמדריך/ה?
- האם התוכן שמועבר מתאים באמת לקבוצה ולאופי שלה? האם הוא מאתגר את החניכים/ות ומעניין אותם/ן?
- האם כולם/ן משתתפים/ות בפעולה? במידה ולא - איך המדריך/ה מתייחס/ת לחניכים/ות שלא לוקחים/ות חלק או שלא מרוכזים/ות בחלק מהפעולה?
- איך המדריך/ה מתייחס/ת למצבים מאתגרים מול החניכים/ות בפעולה?
- במידה ויש צורך להציב גבול בפעולה - האם וכיצד זה קורה?
- איפה עוברת הפעולה? האם המיקום מתאים לאופי הפעולה?
- האם החניכים/ות נהנים/ות? האם המדריך/ה נהנה/ת?